

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoP/10/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313212905
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8313212905.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci starostlivosti súdu o mal. X. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom u starých rodičov, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné za účasti matky D. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, o návrhu starých rodičov Y. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., D. XX a U. O., nar. XX. XX.XXXX, bytom M., D. XX, na predbežné zverenie maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Humenné, č. k. 10P/283/2013-7 zo dňa 10. 09. 2013 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Humenné, č. k. 10P/283/2013-16 zo dňa 23. 10. 2013 takto jednohlasne

rozhodol:

Mení uznesenie v spojení s opravným uznesením vo výroku o výživnom tak, že matke sa ukladá povinnosť predbežne platiť na výživu mal. X. sumou 50 Eur mesačne vopred do rúk starých rodičov vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca odo dňa doručenia uznesenia.

odôvodnenie:

Okresný súd Humenné (ďalej aj „súd prvého stupňa“) napadnutým uznesením predbežne zveril maloletého X. O. do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Matku maloletého zaviazal k povinnosti predbežne prispievať na výživu maloletého X. O. sumou 100 Eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám starých rodičov od právoplatnosti tohto uznesenia. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Starí rodičia maloletého sa svojím návrhom domáhali, aby súd maloletého X. predbežne zveril do ich náhradnej osobnej starostlivosti a matku maloletého zaviazal predbežne prispievať na výživu maloletého sumou po 100 Eur mesačne od právoplatnosti tohto uznesenia.

Vo svojom návrhu uviedli, že maloletý X. žije s nimi v spoločnej domácnosti od 25.01.2013. Dôvodom, pre ktorý maloletý chce žiť so svojimi starými rodičmi je manžel matky, ktorý mu ublížil a on nechce s ním žiť v spoločnej domácnosti. Matka maloletého pracuje v H., takže je dlhšie mimo domácnosti a v tom čase by maloletý musel byť len s jej manželom. Túto situáciu prebrali aj s matkou maloletého, ktorá súhlasila so zverením maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti, čo potvrdila aj v písomnom zázname na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Michalovciach. Maloletý celý čas žije s nimi v spoločnej domácnosti, matka na jeho výživu neprispieva a taktiež za jeho starostlivosť nemajú žiadne dávky, ani prídavky na dieťa.

Okresný súd Humenné pri rozhodovaní vychádzal zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné zo dňa 17. 05.2013, z ktorej vyplýva, že maloletý žije u svojich starých rodičov od 25.01.2013 a maloletý nechce bývať so svojou matkou, pretože jej manžel P. X. ho psychicky aj fyzicky týral. Maloletý u svojich starých rodičov býval aj v čase od decembra 2011 do januára 2012, kedy bol z domu vyhodený manželom svojej matky. Starí rodičia majú k maloletému vytvorený dobrý vzťah a zabezpečujú potrebnú

starostlivosť a výchovu. Stará matka maloletého pracuje v H. v dvojťždňových turnusoch s príjmom 50 eur denne a starý otec maloletého je zamestnaný v spoločnosti HYMER LMB k.s., Michalovce a jeho príjem je vo výške 450 eur mesačne. V čase vyhotovenia záznamu bol maloletý žiakom 8. ročníka základnej školy, pričom v škole dosahuje priemerné výsledky a v štúdiu by chcel pokračovať na športovom gymnáziu v O.. Maloletý sa vyjadril, že s matkou nechce bývať kvôli jej manželovi, ktorý mu ublížil. S matkou a súrodencami má vytvorený veľmi dobrý vzťah, je s nimi v osobnom kontakte aj prostredníctvom internetu. Matka ho v M. navštevuje. Starí rodičia bývajú v štvorizbovom byte, ktorý je v ich osobnom vlastníctve. V spoločnej domácnosti s nimi býva aj ich plnoletý syn F. O., ktorý je zamestnaný a pracuje v rovnakej spoločnosti ako starý otec maloletého. Maloletý má k dispozícii detskú izbu. Šetrením bolo zistené, že starí rodičia majú vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloletého.

Súd rozhodnutie odôvodnil tak, že sa stotožnil so skutkovými dôvodmi návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Uviedol, že zaviazal matku maloletého prispievať na jeho výživu sumou 100 Eur mesačne, čo považuje súd za primerané vzhľadom na skutočnosť, že matka maloletého pracuje v H. tak, že minimálne poberá na maloletého rodinné prídavky vo výške okolo 150 Eur mesačne. Taktiež súd považuje takéto výživné za primerané skutočnosti, že maloletý navštevuje 9.ročník základnej školy a jeho výdavky sú nepochybne vyššie ako 100 Eur mesačne.

Proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia podala odvolanie matka. Odvolanie podala len proti výroku, ktorým bola zaviazaná predbežne prispievať na výživu mal. X. sumou 100 Eur mesačne. Uviedla, že okresný súd pri rozhodovaní o stanovení výšky výživného na mal. X. pochybil v tom, že napriek predloženým dokladom preukazujúcim jej príjmy a oprávnené výdavky, na ne neprihliadal a stanovil výšku výživného na 100 Eur mesačne. V konaní dokladovala mesačný príjem, ktorý činí 740 Eur, pričom výdavky predstavujú 250 Eur za prenájom bytu, 50 - 70 Eur ako výdavky na stravu 15-ročnej dcére, ktorá študuje na gymnáziu, 25 Eur mesačne pre syna z druhého manželstva na obedy a školné za škôlku, 42 Eur ako výdaje na internet, televíziu a telefón, 150 Eur mesačne ako výdaje na stravu, oblečenie a hygienu pre ňu a deti. Súd vôbec nebral do úvahy, že má vyživovaciu povinnosť ešte k ďalším dvom deťom, s čím sú spojené ďalšie výdavky. Uviedla, že spláca hypotekárny úver na dom vo výške 173 Eur, nakoľko jej manžel je toho času nezamestnaný. Súd pri rozhodovaní zobral do úvahy tvrdenie navrhovateľa, že poberá rodinné prídavky v H., pričom tieto tvrdenia sa nezakladajú na pravde. Uviedla, že je ochotná prispievať na výživu syna sumou 50 Eur mesačne, ktorá odráža jej možnosti a majetkové pomery. Navrhla, aby odvolací súd zrušil uznesenie, alternatívne, aby rozhodnutie zmenil tak, že zníži výživné na 50 Eur mesačne.

Podľa § 75 ods. 8 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej aj „OSP“): O nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Podľa § 102 ods. 1 OSP: Ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 sa použijú primerane.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine: Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie a zistil, že nie sú podmienky ani na potvrdenie, ani na zrušenie rozhodnutia, a preto v súlade s ust. § 220 Občianskeho súdneho poriadku rozhodnutie zmenil.

Predbežné opatrenie je procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam do toho času, kým sa definitívne nerozhodne o veci samej. Pred nariadením predbežného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí však byť aspoň osvedčený.

Pri nariadení predbežného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabráňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme predbežného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov a ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný, a môže rozhodnúť inak.“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. 9. 2010, sp. zn. 6 Cdo 171/2010)

Predmetom odvolacieho konania je uznesenie, ktorým súd prvého stupňa predbežne zveril maloletého X. O. do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Matku maloletého zaviazal k povinnosti predbežne prispievať na výživu maloletého X. O. sumou 100 Eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám starých rodičov od právoplatnosti tohto uznesenia. Odvolaním bol napadnutý len výrok o výživnom tohto uznesenia, výrok o predbežnom zverení mal. X. do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov je teda právoplatný. Okresný súd Humenné stanovil výživné matke vo výške 100 Eur mesačne, pričom v odôvodnení uznesenia o predbežnom opatrení uviedol, že sa stotožnil so skutkovými dôvodmi návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Ďalej uviedol, že sumu 100 Eur mesačne považuje za primeranú, vzhľadom na skutočnosť, že matka maloletého pracuje v H. a na maloletého poberá rodinné prídavky vo výške minimálne 150 Eur mesačne. Citoval správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, z ktorej vyplýva, že matka má príjem 50 Eur denne, pričom pracuje v H. na 2-týždňových turnusoch.

Pri rozhodovaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia súd rozhoduje na základe osvedčených skutočností. „Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná.“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. 9. 2010, sp. zn. 6 Cdo 171/2010)

V danom prípade neboli v konaní osvedčené všetky skutočnosti, ktoré by dávali súdu prvého stupňa dostatočný podklad na rozhodnutie o výške výživného. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné zo dňa 17. 05. 2013 možno považovať za osvedčené, že príjem matky je vo výške 50 Eur denne, pričom matka pracuje na 2-týždňových turnusoch. To zodpovedá približne príjmu 750 Eur mesačne, pričom takýto príjem rovnako vyplýva aj z vyjadrenia matky.

V konaní však neboli nijakým spôsobom osvedčené výdavky matky, ktorých výška má tiež vplyv na výšku výživného (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). Tieto výdavky možno považovať za osvedčené až po zohľadnení skutočností uvedených v odvolaní. Z odvolania vyplýva, že odôvodnené výdavky matky na vlastnú výživu, výživné detí, náklady bývania, splátky úveru sú vo výške približne 650 Eur mesačne.

Vychádzajúc z uvedeného príjmu a výdavkov matky je primeraným výživným suma vo výške 50 Eur mesačne, ktorú môže matka platiť bez ohrozenia plnenia svojich ďalších vyživovacích povinností a svojej vlastnej výživy. Preto odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa a uložil matke povinnosť predbežne prispievať na výživu mal. X. sumou 50 Eur mesačne. O konečnej výške výživného rozhodne súd prvého stupňa v rozhodnutí vo veci samej.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.